

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a našloga sve polkvarai" Nar. Pod.

Uredništvo i odpravnost na se CORSIA STADION br. 12.

Nepotpisani se dopisati ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 nvd. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stojat 60 novčića, za svaki redak više 5 novčića; ili u slučaju opečovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šlju poštarskom napisnicom (asengi postale) Ime, prezime i najbolji poštni valjci točno označiti. Komu list ne dodje na vreme, neka to javi odpravnosti. U otvorenim pismima, za koje se na plaća poštarnina, ako se izvana napisle: "Reklamacija". Dopis se na vrataku tako se i ne tiskaju. — "NAŠA SLOGA" izlazi svakog četvrtka i u cijelom aranžmanu. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravnost. Nabavljeni listovi se ne primaju. — Prodajna i poštarnica stoji u for. na seljaku 3 for. na godinu. Razmjerne fr. 250 na pol godine. Izvana carevine više poštarnina. Ne malo 1 br. 5 nvd.

Istarska banka i hrvatski jezik.

U cijelom svetu, gdje postoji manakav novčani zavod, prima isti uložke i posude, izdaje kapitale i interesu itd. strankam, neobazirući se u kojim su jeziku pisane molbenice, namire, naputnico i ostali slični spisi. Jedini poznati nam novčani zavod, koji čini u tom razliku od svih ostalih na svetu, jest istarska kreditna banka u Poreču. Kako postupa ona sa strankama, koje daju ili učaju novac, neka nam bude primjerom sledeće pismo zem. zastupnika g. M. Laginu na zam. kapetana g. Vidulichu u Poreču;

Prestiti gosp. pokraj. kapetane!

Občina kastavskva poslala je 8. janera t. g. zem. kreditnoj banki za markgrofoviju Istru u Poreču svetu od for. 106-45 sa poštarskom naputnicom, a kašnje for. 20 u namiri za kamato od godine 1884. na 400 for. u listinah zajmovnih, posudjenih namimo tamošnjo zaklade siromakah; a u posebnom dopisu pisalo se, da se to dvoje sveto plaćaju u ručun obroka od 1. janera tekuće godine za zajmove občinskih dobara klanjskih i studenskih.

Poštarska naputnica, namira i dopis bijahu pisani hrvatskim jezikom, koji je u porabi u kastavskvom občinskom uredu, a to se i prije tako radilo.

Naputnicu odbi kreditna banka s razloga, što nije za njom slijedio obecani dopis, i s razloga što poslana sveta nebita dostatna da izplati obrok (iztečeno) za svotu pod broj. 811 i 812 i da se radi toga nepotpuni iznosi neprimaju. Tako je napisano na istoj odbitoj naputnici. Troba

mi odmah ižtaknut, da jo računarski ured zavoda razumio što bijaša hrvatski napisano na naputnici.

Dopis, koji napomenutu doista prispi nekoliko današ kašnjo, jer bjo prisođen već 12. januara 1884. (!!) i to ovako:

Br. 42

Slavna občina!

Jezik kreditne banke za markgrofoviju Istru je talijanski, i nezadružno jednogodišnja u svojoj sredini, koji bi razumio hrvatski (slavo). Radi toga vrada se taj dopis s razlogom, jer ne razumije s dodatkom: "že isti bill prialje", ako slavna občina dozvoli, da ga zavod dade na njojzina troškove autentično prevesti. S odljšenim poštivanjem

(L.S.) F. Shtsa s. r., Depiera s. r.

Ravnateljstvo zavoda, kasto u listovih iz Poreča dd. 20. januara 1885. pozivlje občini kastavsku, da u imo poreznih podobčinah izplati najdalje do 10. februara 1885. pod prijetnjom ovrhe iztečene obroke od 1. januara 1885., k tomu začetno kamato na račun od 6% do dune uplate, pridodav jošta 50 novčića za pisarske troškove.

Občina kastavskva obrati se na mene nobili ja poluzeo shodno koraku, koja bi pronašao umjestinimi. To isto učini i Bratovčinu, društvo za podporu siromašnih djakal iz Istra, jer joj bijahu odbite namire za kamato odnosno se na zajmovne listine, koje posiduje.

Razloživ tako činjenice, dužan sam, da Vas na nokoje stvari upozorim.

Nije mi poznato, da bi pravila zem. kreditna banka u obči imala koju vredbu u poslovnom jeziku; u ostalom koliko občina kastavka, toli Bratovčina, nisu nikad na umu imale

zahtjevati od kreditnog zavoda, da se taj služi hrvatskim jezikom, premda bi im to pravo pripadalo; isto tako ravnateljstvo zavoda moralo bi svoj drugo imati na umu a ne to, da prisili stranka, da se izključivo služi u dopisivanju talijanskim jezikom. Što se mene tiče, ja sam svo do mala mislio, da nije moguće, da stvari u obči niti nemogu doprijeti do toga stupaja, da mi istrazi nemožemo raditi složno niti u onih stvarih, u kojih pitanja politička neimaju mesta, košto upravo kod ustrojstva nošu hipotekarno banke.

Ja sam radi toga smetnuo sasma s vidiša neznačne materijalne probitko samo da veću važnost dadnem drugoj strani toga pitanja.

Evo u. p., ja bijah onaj, koji sum možda i proti svojeg dužnosti savjetovao ečinu kastavsku, da učiži legat pokojnoga viteza Vlahu u iznosu od 400 for. u založne listine vjerosjajskoga gruntonog zavoda istarskoga, akoprem sam dobro znao, da se prodavala skoro pod istu cenu, dočim državne obveznice moglo se dobiti sa 78 i 79 stotinu. Slijedeći moj savjet družtu «Bratovčina» učilo je, ako se nevaram preko 2000 for. u to založne papire, koje je platilo po 98½%. Odatle slijedi, jer posvema dokazano, da Hrvati istarski nepolitiziraju kad se radi o osnutku patriotskoga poduzetja takove vrsti. To bije našo uvjerenje, a odgovor je na to slijedio: Vi Hrvati pišite nam talijanski, ako hocete, da vam se plaća kamate na uložene kapitale.

Prepuštam pakol Vašoj Presvjetlosti, da prosudite taj postupak vje-

resijskoga zavoda, i to polag slijedeci pitanjih, kojo se sama nameće:

Jeli kreditni zavod za markgrofoviju Istru inštitucija pokrajinska ili ne?

Ako pokrajinski odbor rješava spise, koji su mu podnešeni u hrvatskom jeziku, zašto tako ne radi i rečeni zavod?

Ako u pravilih neima ni spomena o jeziku, u kojem stranko moraju dopisivati sa zavodom, zašto ravnateljstvo si prisvaja to pravo?

Ako svi špekulativni zavodi traže, da drže činovnike, koji poznajaju razne jezike, zašto to nečini i kređiti zavod?

Ako tamošnja gospoda razumiju spis podnešen jih prekucjeti, zašto ne razumiju spis podnešen jih danas, kad je pisan istim jezikom?

Ako pokrajinski činovnici moraju poznati zemaljske jezike, zašto jih nepoznavaju kad uredju u kreditnoj banki?

Ja sudim da Vaša Presvjetlost ne može, niti kano Frane Dr. Vidulich, niti kano zem. kapetan odobriti goro spomenuti postupak uprave naše zem. banke.

Radi toga dolazim ovim moliti Vašu Presvjetlost, da bi odredila u vrieme do 10. februara t. g. da:

1.) Primi zemaljska banka za markgrofoviju Istru novac, namiru i notu glavarstvu u Kastvu, kao što bijah od istoga poslati i to bez zahvalju, da se uplate troškovi zateze i interosi zateze od 12. januara 1885. do uplate, da se dapač izplate ubožkoj zakladi u Kastvu interesu zateze na 20 for. od 12. janara do izplate.

PODLISTAK.

Ženidbeni običaji i koleda u Omišlju.

Mislimo, da ćemo našim čitateljima ugoditi, budu li stogod poboljšati raznoliki i o narodnih običajima u Istri i na kvarnerskih otocih.)*

Prije svega treba razlikovati trojaku ženidbu i to: s krunom ili bez nje i ženidbu udovca ili udovice.

Ženidbu bez kruna t. j. kad se mlada bez vjenca vjenča, što se obično kod srodomanjih događa i što se posve jednostavno obavlja. Žene se vjenče u subotu pod mjesom, u nedjelju pripreme objed i vedenju, pozvavši najbliže rođake i tim svršće.

Isto tako vrši se ženidba udovca ili

udovice, pri čem ih dakako nemine (kako je to na cijelom otoku, a mislimo i u vremenu dieku Istre, običaj), njihova mađa muzika. U vrieme naime triju nedjeljav, što se u crkvi zove (napovjedaju), prirede im mladiči više većere muziku, koja se sastoji u svakojakom ruljenju i drebanju, koja biva osobito na dan vjenčanja jako bučna.

Najzanimljiviji običaji su kad je kruoa t. j. kad se mlada pod vjencom vjenča, što se kod svih bogatijih događaja. I ovi žene se u subotu pod mjesom, a vjenčanju prisutuju samo nekoliko djevojaka i kumova, koji su uvjek po dva. Kad ih svećenik vjenča, stavi jedan od kumova mladoj vjenčanu na glavu, a poslije njoj gođadne. Za vjenčanjem sledi ručak, ali samo za mladoženje i kumove. O podneži poliši su mužar, izvješta se zastava u znak, da svećenat počinje. Zastava je obično austro-ugarska, ozgor koja su privezani raznobojni sviljeni rubci, dočim su na vrhu tri narandži, u kojih je uloknjeno umjetno cvijeće. Objeda velma, već samo večera, kojoj prisustvuju svi na pir pozvani, kojih običaj je biti velik broj. Večera je postna

t. j. vrje se meso, negoriba, buduć je meso u našoj biskupiji i u suboto zabranjeno. Prije večere, koja počinje oko šest sati, pošto su već svi za stolom, sviraju se (to su kao dvije frule, jedna sa tamkim druga debellim glasom), tako zvan "mantinjadu", to je posebni komad, koji se samo u tih službenih svira. Jedan od pripajakut je sa sopci i ovaj izručuje mantinjadu. Kad ovi naime sviraju svirati, ide taj k velikom stolu, pri kojem sjede mladoženje na prvom mjestu, do njih kumovi, a za ovim drugi po časti, te izruči mantinjadu po prilici ovako: "Ovo vam je mantinjadu od strane mlade nevestice, starim poštjenje, mladim na veselje, ako sam da pogrešil po mojoj ludosti, vi me počivate po vašoj mudrosti," na što mu se dotični kumovi zahvale. Tad počinje večera, a medj je stabinjani pjevaju se razne narodne pjesme. Poslije večere, koja obično oko devete svrši, počinje ples u zato već određenoj kući, a tu traje do okolo pet godina. Tad se djevojke razdjaju svojim kućama, dočim mladiči sa sopci ostanu, jer sad moraju idi svakoj djevojci od pira pred vrata svirati mantinjadu t. j. onaj

isti komad, kojeg su prije večera svirali. Kad mantinjadu pred kojom kućom svrše, tad ju jedan izabrani ide domaćici u kuću izručiti, govoreći one iste riječi, koje smo prije večere čuli, a ova ih na to u kuću pozove. Tuj nadju proštr stol, na njem pogudu i koji vrđa vina, te pošto malko zahode, zahvale se i otidu. Tako idu od djevojke do djevojke, to je traže skoro do dneva; dapači gođe imaju mnogo djevojaka i gaje nemogu tih mantinjada kroz noć svršiti, nastavljaju još i sutra dan t. j. u nedjelju do velike mise.

U nedjelju prije velike misa sakupi se svi mladiči i one djevojke, što su pozvani od mladeženje, kod njega; sva tri družba sa sopci ide digaut mladiči (već sada ženjuj unjezinu kuću, gdje su sakuljene sve djevojke pozvane od njegove strane. Dobavši pred vrata, nadju ista zatvorana, a sviraci počnu svirati. Kum pokucu na vrata, na što se ova otvore i na prag stupi gospodarica pitaju:

(Dalje slijedi.)

2.) Isto tako neka primi ista banka od »Bratovština hrv. ljudi u Istri u Kastvu namire za interes na založne papire, kojo ista posjeduje i neka plati dužne svote sa interesima zateze od 12. janara 1885. do izplate.

U stalnoj nadi, da će zem. kapetan Istre htjeti i u ovom slučaju postupati pravedno i bez strančanstva i u samom interesu iste zem. banke, odlučih, da savjetujem povredjenim strankam poduzeti ove korake mjesto da ulože formolan utok, što si one svakako pridržaju.

Neka izvori primiti Vaša Prešvjetlost u znak mojeg najdubljeg počitanja itd.

Volosko, 24. janara 1885.

Matko Laginjā,
zem. zastupnik.

DOPISI.

Iz Jelšanske občine. Dopis od ovud u zadnjoj »Našoj Slogi« ne čini mi se pozve temeljiti. Ja ču Vam samo u kratko razložiti stvar, zato Vas prosim, da čujeto i drugo zvono.

Sporuzuman sam s tim, da ured občine bude u Jelšanah, jer za kmetia treba gledati, da negubi vreme i da obavi svoje tjelesne i duševne posle ako je moguće bez dangube.

All što bi se tim postiglo? To dokako je sada krivo jedinstvo, bilo bili onda drugim.

Koji god je glavar netraha da bude uvjek u uredu (ostolju), zato onko baš zaustupstvo odluci, može ured i bili prenesen u Jelšane.

Na gosp. Pippa nećini sam se nimalo pravo navučivati. Svi ljudi neće nitko zadovoljiti, tako ni on.

Istina, da nije pravo, da Jelšanska občina nemški ureduje, kao što nebi bilo pravo, da ureduje talijanski, ali zato se nemore reći, da bi g. Pipp bio Bismarckovac. Žalbožo je tako odgojan, da mu je lagje pisati i čitati nemški, ali da ne ponemčuje to nemoremo reći.

Tu pogredu na našu narodnost, to nemško uredovanje mi moramo trpiti, dok budemo mogli g. Pippa promanjiti sa isto tako mlčnjim, odrešljitim, skrbljnim i nikoga potrobljenim glavarem. Ali još i onda blamo kapu sklinuti, osobito kad promilimo na škole u Liplj i Podgrajah, koje su se podigle najviše njegovim nastojanjem.

Ako je to najveći razlog proti Pippu, da drži občinski ured u Šapjanah, mesto u Jelšanah i tako se vidi, da bi za većnu pukla korišnju bilo, da ured bude u Jelšanah, onda je pravo, da se ured u Jelšane prenese. Gosp. Pipp moći će onda po 3 put na tjedan zapred konje (a makar i svaki dan) pak poći na uredovanje.

Koliko drže da Pippa sami oni, koji bi mordu radi bili glavari, vidi se Iz toga što je g. Sebastian Pipp izabran dne 24. o. m. jednoglasno opet za glavara. Ruđuni občinski jesu u najbolje rešu, a to je prva i najpoglavljičija zapovjed kod občinske uprave.

Pogled po svjetu.

U Tratu, 11. febrara 1885.

Zastupnička kuća u Beču riešila je zakon o svećeničkoj plaći i u drugom čitanju, zabaciv nekoje predloge, da se povisi plaća svećenikom preko vladinog predloga. Jedino predlog dalmatinskog zastupnika dra. Klaica bijaše primljen. Po tom predlogu dobivat će dušobrižnici u većem dijelu dalmatinskih župah 100 for., razmjereno 50 for. više nego li je vlada predlagala. Primljen bijaše takodjer predlog zastupnika Beera, da neima stupiti ovej zakon malo po malo u život već sasvim na jednom i to god. 1886. Prihvataš bi takodjer predlog zastupnika Vojnovića, da vlada podnese

sličan zakonski predlog i za grčko iztočne svećelice u Dalmaciji.

Razprava o godišnjem proračunu započeti će u car. vječu odmah prvih današ korizme. Većina u državnom saboru nastojati će, da se vrši ta razprava do uskrsa. Nešto vlasti prijateljski listovi javljaju, da će se zaključiti sadašnje zasjedanje car. vječna pred uskrsom. Razlog tomu imao bi biti taj, jer da će se odmah poslije uskrsa početi dogovarati sa ugarskom vladom o novoj negodbi između jedne i druge pole države. Car. vječa imalo bi se uslijed toga zatvoriti 24. marta. Radi toga namjeravaju odlučujući kružni opredijeli po dve sjednice svakog dana dok se sav posao dovrši.

Isti izvanjski listovi priznaju složnost svih stranaka u car. vječu, da se urodi plaća nižemu svećenstvu. Iztiču, da je vlasta opetovano razložila svoje stanovništvo, to da se nemogući ni najmanje dvojiti o njezinu ozbiljnoj volji, da pomogne ondje, gdje se već davno imalo pomoći. Pitane o uveljaju svećeničke plaće povlači se već sigurno deset godina pa ako se i nericu sada podpuno, barem do se pospiešiti kontinuo njegovo rješenje.

Odbor car. vječa za uredjenje galiciskih riešaka imao je 7. t. m. prvu sjednicu, kojoj je prisutstvovao i sam ministar-predsjednik grof Taaffe. Izvjestitelj preporučio je, da se doskoči u državnom podporom k uredjenju riešaka Galicije, kao što se je pogomoglo u Koruškoj i Tirolskoj. U Galiciji sjedinile su se obje rusinske stranke, t. j. staro- i mlađe rusinske. Nadej, da će rusinska braća u budućem car. vječu složno raditi u prilog svim austrijskim Slavenom, što nije do sada žaliložbe uvjek bivalo. Starorusini imali su u Lvovu sastanak te su zaključili, da se pozovu u izborni odbor, koji se imade osnovati, i zastupnici mlađorussinske stranke, a to nam jamči, da će u buduće braća složno raditi, što će biti u njihovom interesu i u interesu ostalih Slavenih.

Nedavno horavili su u Beču nekoji ugarski ministri te da se je tom zgodom zaključilo, da se počine dogovaranje glede nove negodbe između Austrije i Ugarske odmah po uskrsu.

U ugarskoj zastupničkoj kući započela je razprava o preinaci gospodske kuće. Razprava biti će veoma burna, jer se je prijavilo mnogo gornjih, koji pripadaju raznim sa-borskim strankama.

Hrvatska vlada izdala je osnovu za preinaku unutarnje uprave zemlje, obzirom je se pričata na unutarnju upravu Ugarsku. Na čelu svake županije biti će, uslijed ove nove osnove, veliki župan, komu će biti dodijeljen upravni odbor. Plaća činovnikom neće se krejiti, kao što je to namjeravala prijašnja vlada. Isto tako neće se ukinuti sudevoh, kao što se je prije savjetovalo. Kod razpravah u pravničkom družtvu o preustrojstvu uprave izjavili su nekoji, da bi trebalo raditi k tomu, da se uvede jednakost u kaznenom zakonodavstvu kod svih Jugoslavenah. Od novog preustrojstva uprave nadse sadašnja vlada kojećemu dobromu po zemlju, što po našem sudu neodvisi od zakona, nego od valjanosti činovnika.

Rusi pomicu se u Aziji sve to više na jug. Što nije niti najmanje po volji svjesdom Englezom. Rusi, prem razvikanjima kano divljaci, shvaćaju svoju misiju u Aziji bolje nego li tobožniji prijatelji čovječanstva, Englez. Rusi neidu samo za tim, da izslišu zauzetu pokrajine, kao što čine to Englez, već brinu se ponajprije, da dotične pokrajine pridignu moralno i materijalno jer će tad iste same po sebi njim privoliti.

Talijanske opozicione novine uvidjaju u padu Hartuma opomenu za Italiju, da se neupuća u nesigurne i vratolome ekspedicije na crvenom moru. Vladine pako novine javljaju, da će se talijanska ekspedicija po svojim prilici više razbiti, nego li što se je do sada mislio, to da bi se moglo dogoditi, da će talijanska čete u Sudaru vojevati uz Englez.

Englezke vladajuće krugove strašno je uznemirio pad Hartuma u Mahdijeve ruke. Za sudbinu generala Gordonu kažu nekoj, da se jošte nezna prema se može skoro sa sigurnošću kazati, da jo sa svojim četama poginuo. Generalu Wolseyu i poručila je Englezka vlada, da će mu poslati vojske koliko treba za uništenje ustaša. Osim pada Hartuma, imaju Englezci kod kuće i drugih brigada. Posljednji dinamitski atentati uzevali su život u zemlju. Uslijed toga popevima je englezka vlada najstrožije mjere proti dinamitarom, napose proti Ircom i njihovim saveznikom iz Amerike.

Medju Italijom i Englezom vode se dogovori da bi zajedno postupale u Sudaru proti ustašom. Kako javljaju talijanski listovi skloni je talijanska vlada pomoći Englezom.

Francozki prevratnici namjeravali su u Parizu držati veliku skupštinu. Parižka policija pozavatala je 25 vodnih prevratne stranke, koji su se dogovarali o pripremama za tu skupštinu.

Turska vlada postala je europskim vladama protest proti talijanskim okupacijama na crvenom moru. Protest taj, reč bi, da jo našao odzivnojer se u obču prigovara Italiji, da njezin postupak nije u suglasju sa lojalnim prijateljstvom.

Pad Hartuma morao je strašno uzrujati Englezku, koja je već mislila, da je uspjela njezinu ekspediciju po rici Nilu i da je tim oslobođen iz Skripcu njezin general Gordon.

Franjina i Jurina.

Fr. Či bi reč, da si se iki dan toliko vremena zaštitila na Kanfanare?

Jur. A mesopust je home sada. Kanfanarcem je dragi storiti kakav partidu na karte, pak sun se pridruži i ja njima, da i ja kakvot litri one dobre kanfanarske kapljice s njima popijem.

Jur. A, ki se je to kartal s tobuh?

Jur. Ti pravo rečen, jušo štor Tancoglavici.

Br. A kako vranča si plišnji konstilj?

Jur. Da se onako veliki Talian niš po hrvatski ne razume?

Jur. Da da povida mi je, da si mu ti va »Nase Slogi« kaza, da on Talje niti na mape nikad vidi niže. Ma-a-a sa sinu temi ti sporuči, da budi ti praviti s literati a ne š nijm, aš on da ni filozofije studija, lego oksid je benevreke suka, velati obuka i kanu si staviti na glavu, da mu je došla sama talijanska pamet.

Jur. Sad znata neće da bude štor Tancoglavic slobavos.

Jur. Da on kaže, da oni ki hrvatski govor se Rusi i nekakovi rjezatori.

Jur. Viš, viš i još govor, da se on studijam i da on ni literato.

Jur. E da ono studijana glavica, nebi bila prezentant i konziljer.

Jur. Ma, kad je tenu tako, zatč mu nisu prikuntenali u zadnjoj sjednici za talijansku školu?

Jur. Žuč su se bojali, da bi postali svi

Fr. Ma-a-a je rekla, da će se još ben protest učiniti.

Jur. A zač ni valje onde proteštaš te ješ mal velikoga gospodina na svoju ruku.

Fr. Ma-a-a da ćeš nu. Mislija je valjda na krosne i zaboravlja na ono, da mu je sve bila natruba Karnja u glavu.

Jur. Bog mi grhe prošti! te ni valjda!

Praznoglavici.

Fr. Altroke Rusi i ringatori!

Različite vesti.

Imenovanje. Pravni vježbenik kod zemaljskog suda u Trstu g. E. Rode, rodom iz otoka Krka, imenovan je pristupnikom kod istog suda.

Slavenske zavabe u Trstu. Veliki plesovi u slavenskoj čitaonica i delavskom podpornom družtvu, obdržavani pratio subote kod »Zelenog brila« i u kazalištu »Fenice« bijaju upravo slijepi. Prostor liste nam dozvoljava, da o tih krasnih zavabah obišnje pišemo, već kažemo jedino toliko, da slični zavabah neće još biti ovog mesopusta u Trstu pa da ih jedva niti biti. U čitaonicu su kupljeni svi što imade u Trstu otnimljega i redoljubljiva u slavenskih krugovima i u delavskom družtvu sastalo se na vesoli zavabu do 3000. Slavenski iz radniklju i obrtničkih krugova. Cestitamo jednomu i drugomu družtvu.

Govor Dra. Dinka Vitezovića. Dne 6. t. m. govorio je nač zastupnik u eurovinskom vječu u prilog poverenju svećeničke plaće i podnio nekoje izpravke glede kolegialnih i katedralnih kaptolih Istre o povedi njihovih dočoljuljih. Govor tu i podnesa doneti ćemo drugi put jer nam je danas za to premalo prostora.

Parobrodarsko društvo, koj je pred malo mjeseci započelo plovitvu između Ika i Reteke sa parobrodom »Abbazia« naruklo je prošlog mjeseca i drugi parobrod u Trstu, koj se se živati. »Napred« i koji će ploviti danasme između Rabca i Kleke uz istarsku obalu. »Abbazia« biti će tada na raspolaženje državljajuće željeznicе, dotočno putujućim parobrodarskom društvu!

Izbori za trgovacku komoru u Rovinju. Liste izbornika za istarsku trgovacku komoru u Rovinju jesu, kako isto javlja, jur dogovorene. Jeden eksemplar svih listih izložen je u uredu trgovacke komore, po jedan eksemplar izbornikih dotične občine u ovdje, a u obč. uredu Kopra i Pirana liste izbornikih posjedničkih solinah. Reklamirati može se proti listom za 14. danak nakon objave istih.

Ako je šta na svetu svišta, to je zaista istarska trgovacka komora, koja je poznata samo po imenu i koja zastupa obrt u Rovinju, koje u Istri neima.

Na Volosko po gospodsko: pjevalo se negda a pjevat se može danas, kako nam odane prijatelj piše: Na Voloskom svi su gospoda! Tko ne vjeruje neka pita načelnika gosp. Gustina Rujčića pa će se osvjedočiti, da na Voloskom neima siromaha, koji bi trebao forinti. Veselo dakis bračol Početkom ovog mjeseca priredili su naime konobar iz Hotela »Quarnero« u Opatiji i Restaurante »Concordije« na Voloskom sjajan ples, kojeg česti prihod imao spasti voloskim siromahom. — Pozvali su na taj ples sve očišćenje osobe u Voloskom i Opatiji i učinili su svoje strane što su vise mogli, da isti čim svečanije izpade, ali badava! Od voloskih signori nije se pozivu odzavalio nego nekoliko činovnika i česti prihod ostao valjda prilično mršav.

— Kad su prireditelji plesa doneli do svog svotu gospodinu načelniku, ovaj ju odbio, veće, da na Voloskom neima siromaha, koji bi njihovo milosrđje trebali. Zašto se gospoda Voloska nisu dostojala konobarski ples pobediti neće nam se izplativati, to im bilo na volji pa neimaju, zato nikomu oigovarati premišlimo, da bi lepše od njih bilo, kad se već nisu dostojali ples pohoditi, da su barem svoju forintu poslali da ih zastupa, al da Počestu odbije, milodar namijenjen voloskim siromahom, toga mi nemamo ni pojmljiti, niti propisati, jer znademo svi, da žalbože na Voloskom ima više siromaha, kojim bi makar i konobarska forinta dobro došla. Da je tomu tako, mogo se osvjedočiti svatko, koji je 7. t. m. na večer u voloskoj kavani bio i slušao što o tom vježbom činu našeg gosp. Gustina misli jedan siromaholoski!

— Kad su prireditelji plesa doneli do svog svotu gospodinu načelniku, ovaj ju odbio, veće, da na Voloskom neima siromaha, koji bi njihovo milosrđje trebali. Zašto se gospoda Voloska nisu dostojala konobarski ples pobediti neće nam se izplativati, to im bilo na volji pa neimaju, zato nikomu oigovarati premišlimo, da bi lepše od njih bilo, kad se već nisu dostojali ples pohoditi, da su barem svoju forintu poslali da ih zastupa, al da Počestu odbije, milodar namijenjen voloskim siromahom, toga mi nemamo ni pojmljiti, niti propisati, jer znademo svi, da žalbože na Voloskom ima više siromaha, kojim bi makar i konobarska forinta dobro došla. Da je tomu tako, mogo se osvjedočiti svatko, koji je 7. t. m. na večer u voloskoj kavani bio i slušao što o tom vježbom činu našeg gosp. Gustina misli jedan siromaholoski!

Kad bi one povce bili namjenjeni tršćanskim sstromahom, Podestat grada Trsta, bio bi onu svetu, makar još manja bila, rado primio i u Ime sstromahab. Njepo se zahvalio plementitom darovateljem; voloski Podestat togđi nije bio učinjen!

Pitamo mi sada gospodina načelnika, zašto sa isto tako nije ponosa on i kompagnija bila i sa njemačkim Schubveretnom ili onom gospodom, koju su, među Nemcima sakupljena novcem, na Voloskom, na njegovu i našu smrtotu, njemačku Žensku školu ustrojila? Onda bi gospošća voloskih mogućnosti bolje zasjala bila nego sada sa konobari!

Radi uvrijeđe veličanstva. Dne 6. o. m. u Rovinju pred po krajinskim sudom držala se razprava proti P. M. rodnom iz Cresa radi zločinstva uvrijeđe veličanstva. Dakzano bi, a činio se, da je i sam okrivljeneck izpovedio, da je taj, gospodin, koji je izuzeo pravo morao da znači, da tu postupak nije u redu. Zanimivo je u toj stvari, da su se sami Talijani jedan drugoga denuncirali, dađe je bratiček odriček svoga bratice, a stvar došla je do suda posredovanjem jednog talijanskog popa. Taj nesrećnik bio je odsuđen na 7 mjeseci težkoga zatvora početrenoga jednim postom na mjesec. Ufamo se, da će porečka obabica, koja obično sve bezpristano i vjerno opisuje (?) opisati i tu stvar. U ostalom su naši prijatelji, kako se vidi, veoma daleko doterali u denuncirajućim sa svojom kulturom.

Razpis natječaja. Zemaljski odbor u Poreču razpisao je natječaj na 15 stipendiju za istarske poljodjelje, koji bi potizili gospodarstvena prodržavanja u proljeću god. 1885. u Poreču. Stipendija iznosi svake 80 for. Poduka počinje mjeseca marca. Moliteli imaju poslati svoje molbenice zem. odboru u Poreču do 20. februara t. g. Molitveni valj priložiti kraljicu i svjedočbu, da znade molitveljiti pisati, napokon svjedočbu od občinskog glavarstva, kojom se svjedoči, da joj molitvelj poljodjelac i posjednik i da se nalazi u takovim gospodarstvenim okolnostima, koje iziskuju potrebu zapršeno slpendije.

Znatljivim smo što će zem. odbor sa molitelji, koji znaju samo hrvatski čitati i pisanje, jer su njih ovaj put usudio zahtijevati od moliteljih, da moraju znati glidčiti i pisati talijanski, kako što je to učinio sl. odbor god. 1882. čemu je prigovorio u VI. saborskoj sjednici dne 29. januara prošle godine zem. zastupnik g. Spinelli. Onom zgodom opravdava se točno g. Zemaljski kuputan Vidulichem, da nije bio još tada poznat u saborni drugi jezik do talijanskog. Sadu će valj njeni i njegovim drugovom biti poznat u istarskom saboru i drugi jezik osim talijanskog t. j. hrvatski i črtevo se nadamo, da će ga gospoda sve to više čuti i upoznati.

Prewuzišeni gosp. bliskup Strossmayer slavio je dne 4. t. m. u Djakovu svoj sedamdeseti rođendan. Tim povodom su predstojnici zagrebačkih učenih, književnih, umjetničkih i srodnih jih zavodova upravili na njih slediće brojavnu čestitku:

„Vašoj preuzvišenosti, meceni i veličušom p. d. upravitelju narodne prosvete čestitaju podpisani predstojnici evdješnjih učenih, književnih, umjetničkih i srodnih jih strukovnih zavodova p. godom sedamdesetoga streljoga rođenja dana, te žele, da božji promisao još mnogo godina uzdrži našoj domovini toli slavna sina na korist i čast njezinu. Živio! — Dr. Fr. Rački s. r., predsjednik jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i podpredsjednik umjetničko-obrtničkog društva. Dr. Gjuro Pilar s. r. o. v. rektor sveučilišta Franje Josipa I. Ivan Kukuljević Sakcinski s. r. predsjednik Matice hrvatske i arkeološkoga društva. Tome Gajek s. r., predsjednik književnoga društva sv. Jeronima. Dr. Mirjan Derenčin s. r., predsjednik pravničkoga društva. Ljudovit Modec s. r., predsjednik hrv. pedagogijsko-književnoga sabora. Josip Torbar s. r., predsjednik planinskoškoga društva. Grof Gj. Jelačić s. r., predsjednik gospodarskoga društva. Dragutin pl. Kličkučić s. r., ravnatelj glasbenog nar. zavoda Dr. Franjo Marković s. r., predsjednik „Koh“ Dr. Jcs. Fon s. r., starčina „Sokola“. Miloš Zec s. r., predsjednik hrvatskoga typografskoga pjevačkoga društva „Sloga“. Stjepan pl. Smogorj s. r., predsjednik akademičkog pjevačkog društva „Hrvatska Lira“.

Kako „pozor“ iz Djakova javlja, u odi sedamdeset godišnjice pribređeno je djakovačko građanstvo preuzvišenom svetčaru uz razsvetu Strossmayerova trga bakliju, pri koj je sudjelovalo pje-

vačko društvo „Sklad“ i mjestno vatrogasno društvo. Svetčaru pozdravio je dr. Vajs zanosnim govorom, u kojem je usred biskupovih zastugah za crkvu i domovinu, naročito izstaknuo, da je biskup svojim primjerom stvorio u Hrvatskoj doljubile svećenstvo. Vatrogasna glasba u Djakovu svirala je jučer u jutro budnicu: pred podne pak bila je u djakovačkoj stolnoj crkvi svetčana služba božja.

Bečki listovi o budućih izborih u Istri. Kako je našim izstavljenim poznato, radili su njemački liberalci(?) sa našimi Talijani. uvjek složno na zator austrijskih Slavenah u obče, napose na zator naš u Primjeru i Istri. U svojih saborih, u novinah, najčešće u cirevinskom vjeću podpmogala se složna braća proti mržkom njima Slavenstvu.

Od neko doba raznosi se glas, da će Talijani u carevinskom vjeću stvoriti poseban talijanski klub, koji će braniti i zaštititi talijanske interese. Za taj budući klub pišu i rade talijanske novine Istre. Postupak talijanskih braće nije reč bi njemačkim liberalcem povoljan pa se srde na njih bojeći se, da daju neće talijanski zastupnici od sadu više podupirati. Taj strah je učinjen jer će se talijanski zastupnici, napose oni iz Istre, u ek i svagdje družiti makar skim, samo ako je taj proti Slavenom, napose nam Hrvatom Istre.

Nekoje bečke novine, prividno uvrijedjene što je talijanska braća ostaviti kane, odaču njihove tajne. Radi se tuj nazime o nekakvih spletkama i prepričih u talijanskoj stranci Istre. Radikalci Istre — pišu bečlje — nisu više zadovoljni sa dosadašnjimi zastupnicima u Boču, navelastito sa zem. kapetanom Vidulichem, koji da je preblag (?) i preobziram (?) napravio Hrvat. Njegu i njegove drugove imala bi zamjeniti trojica najodesređijih Talijanah i to zem. podkapetan Amoroso, predsjednici pol. družila Cestantini i nedavno o ikonovlju(?) koparski odvjetnik Gambini. Ova trojica da vladajuši istrom; uz nju da je sve što imade liberalnega(?) u Istru. Na čelu agitacije za budući izbor je da je Amoroso a pazinsko pol. druživo, da je već osnovao izbornu odbore, Zahvalni smo bečkoj gospodi što iznesće na svjetlu spletke istarskih Talijanash, koji napinju sve sile, da nas i nadalje drže u tmini i robstvu. Napram takovim činjenicama nesmisemo niti mi prekriziti ruke pak četati što Bog dade i sreća junačka već treba, da sv i svuda već sada stanemo pripravljati se za buduće izbore, da nas isti nezateču nepripravne.

Nesreća na moru Piše nam prijatelj iz Labinštine sledeću žalostnu vjest: Ako i kušno, neće biti svakako prekasno g. Uredničke, ako objelodaniti sledeći žalostni dogadjaj, koji neka ioliči našu na rod na čini veću opreznost u s akdanjem životu.

Na 19. mjeseca decembra pr. god. odputiće se trojica stanovnika iz Brovina, na zapadnom podnožju brda Skitače, u malencu ladici put otoka Cresa, prebrodi tisecne između Istre, i otoka. Pošli danu, da kupe raki e koju si kanili prdati dema za božićne blagdane. Išli dakele sirote, da si zasluge koji novčić. Drugi dan u povratku stignu jih iznenada strašna oluja te se jednici svi potopise. Komadi ladje i posude od rakije deplovise do žala ali tjelesa pogli ulih u mor skj dubini, nebjina moguće naći.

Jedan između utopljenika, dobar kmet, ostavi sirotu ženu, bolestnoga starca i troju mlad ahnu dječicu, koji kuju za svojim etcem i hraničet em. Ostala dvojica bijahu mlađi. Žaloštan ova dogadjaj neka bude strašilom svim onim, koji ima u poslu za nezasitnim morem. Oprijeznost nije u čovječjem životu nikađ destu.

Javna zahvala.

Podpisani duboko ganut sa sveobćem udioničtvu u tuzi, koja ga u gubitku svoje premile supruge zadesi, smatra si dužnošću zahvaliti svim bez razlike, koji prisustvovala sprovođu i dopratiće pokojnicu do hladnog groba.

Mnogim pak, koji čutljivim i blagodatišnjim osjećajem izkrašaće podpisom njihovo erdčeno prijateljstvo, tokoj mu u tužnoj zgodi pružiće savjetom i podvorbom izdašnu pomoć, a napose čestitom dru. Nikoli Fabriju, koji je neumornim nastojanjem ublaživao bol milje mi pokojnice, a revnom i mudrom ljeđitim znac si steći novi dokež štovanja, izvajajućem na uviroke najsrdačniju harnost.

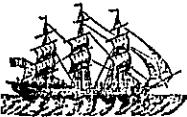
Krk, 15. siječnja 1885.

Josip de Fabris,
c. kr. politički komesar.

TRGOVACKE VIESI.

Kava Rio	for. 42.- do for. 62.-
" Santos	54.- " 62.-
Cukar tučen	18.- " 21.-
Uje za jelo	41.- " 44.-
" dalmatinsko	44.- " --
" talijansko fino	-- " 102.-
Miza talijanska obilat	14,25 " 21.-
" indijska	12.- " --
Papar Batavia	88.- " 88.-
Baksilar	40.- " 43.-
Petrol	10.- " 11.-
Mast odvodenja	38.- " --
" engleska	46.- " --
Stanina	56.- " --
Maslo	60.- " 100.-
Loj Dalmat. oskud.	42.- " --
Maranč puljizike osk.	4,50 " 5.-
Rozlič puljiziki oskud.	7,50 " 8,50
Liman	4.- " --
Mandolo Dalm.	76.- " 84.-
Smokve	18.- " 19.-
Leća	15.- " 20.-
Vuna bosanska čista	-- " 116.-
" dalmatinska	114.- " 110.-
" istarska čista	115.- " --
Keže strojeno poplat	140.- " 180.-
" krvave	165.- " 230.-
" teleće	330.- " 500.-
" eurovo volovje ov.	-- " --
" dalmatinske svježe	48.- " 56.-
" suhe dalmat.	70.- " 105.-
" teleće	150.- " 200.-
" Janjetje 100 kornata	70.- " 80.-
Slepo	1,75 " --
Šilje bosan. srbsko	17,50 " --
" hrvatsko	14,50 " 15.-
Pionica	8.- " 8,25
Kukuruž uvalski	6.- " 7.-
" banatski	5,70 " 6.-
" hrvatski	5,75 " 6.-
Vino pušiljko	10,50 " 18.-
" grško	-- " --
" dalmatinsko	12.- " 23.-
" istarsko	18.- " 26.-
Raz Azov	7.- " --
Zob magjarska	7.- " 8.-
" hrvatska	7.- " 7.-
" arbanaska	7.- " 8.-

Pomorske viesi.

Navili za brodove na jedra iz Tresta.

Za Marsilju	frk. 13	po ton. dugah
" Cetne	12 i pol	" "
" Bordeaux	14	" "
" Maltu	18 i pol	" lesa
" Algeriju	25 i pol	1100 unč. franc.
" Messelu	22	1200 mlet.
" Cagliari	20	" "
" Patras	28-29	" "
" Plegi	28-29	" "
" Aleksandriju	24	1000
" Port-Saïd	28	" "

Is Rieke.

Za Marsilju	frk. 13	po ton. dugah.
" Cetne	12 i pol	" "
" Bordeaux	15	" "
" Marsilju	14	" bordun.
" Cetne	14	tri ū.
" Port-Vendres	15	" "
" Algeriju	20	po 1100 unč. mlet.
" Batum	1 i tri ū.	po prazn. barilu.

Navili za parobrod iz Rieke:

Za Cetne	frk. 13	i pol	po ton. dugah.
" Bordeaux	14	i pol	" "
" Rouen	18	po 1015 kg. brast. drva	" "

" 26-30 po 1000 lit. vina.

Kreštanje austro-ugarskih brodova u tuzi i inozemstvu.

Odjedril i:

Rieke 29. stud. Vincenza, Bičić, Grobnik, Šođi, Ninn, Ročanis za Cetne, Ljubimir, Đordjević, Živko i Štefan, — Rio Janeiro 6. studenja Giusto dall'Argento, Ragusina za Liverpool, — Sourabaya — 14. prosinca, — Škurla i Škurla za Cagliari, — Cagliari 31. prosinca, Dante, Ivaničić za Cadice, — Cagliari 26. stud. Eno, Alešić za Rochefort, — Marsilia 4. vol. Attivo Kosovio za Carigrad Reta, Favrić za Rayennu, Nadir, za Wydach.

Lutrijski brojevi

dne 7. febrara:
Beč 67 02 65 81 74
Graz 2 16 07 3 11
Temešvar 12 09 05 90 46

od 11. febrara:

Brno 71 73 19 8 24

Od Žanasa do konca godine 1886.

Svatko, koji se predupri na finan. časopis

La Verifica

O SLUŽBENIH VUCIBAH.

dohit će ga borplatno od septembra do konca decembra t. g. u 1. studenju 1886. primit će budića proučavati i kolader posavdu. Cijena preplati za cijelu godinu.

Trst u kući for. 2. — Za austro-ugarsku carevinu for. 2.50. — Iz ozemstvo u studiju fr. 8. — Izvan pošt. saveza fr. 10.

Preplate se primaju danomice.

Izlaži 18. i 21. svakog meseca u Trstu.

Verifica donosi kod svakog vucibah iz zaostalih ili brojevi kartelih izvješća neillegitim. Verifica dodaje svakoj posudi svu onu, tumačenju, koja drži vrednost, ali za razumljiti plati vucibah. Vucibah i viesi koji podaju Verificu jesu vazda službeni. Verifica objavlja plućila komata i dividende kuponih i označaju amortizirane ukrađene. Verifikat Verifica sadržaje cijeno svih vrednosnih austrijskih i inozemskih kartelih. Verifikat Verifica sadržaje cijeno svih vrednosnih austrijskih i inozemskih

Giuseppe Zoldan — Trst.

Ured natazi se: Via dell' Orologio casa

su Strati, via-d'avis namještajnicu.

